

Stockholm den 4 mars 2019

Remissyttrande
Ert Dnr: FI 2019/00431/S2

Finansdepartementet / Skatte- och tullavdelningen

Enheten för mervärdesskatt och punktskatter

Henrik Kjellberg, 103 33 Stockholm, Sweden

fi.remissvar@regeringskansliet.se, Henrik.kjellberg@regeringskansliet.se

Höjd energiskatt och koldioxidskatt på bränslen vid viss användning samt höjd skatt på kemikalier i viss elektronik

ElektronikBranschen avstyrker förslagen i promemorians avsnitt 5. Detta gör vi av följande skäl i sammanfattning:

- Inga studier har visat några hälsorisker för användarna av hemelektronik pga de beskattade ämnena. Om vetenskapen dock kommer fram till att vissa ämnen och substanser är farliga ska de förbjudas.
- Den enda effekten detta förslag kommer att få är att produkter som fortfarande kommer att säljas i Sverige blir dyrare för svenska konsumenter.
- Detta i sig kommer att innebära att handeln flyttar utomlands. Samma hemelektronik kommer finnas i svenskarnas vardag, men att de i större utsträckning kommer att köpas via utländsk e-handel.
- 800 - 2000 svenska arbetstillfällen kommer att försvinna pga att svensk detaljhandel kommer att missgynnas.
- Det är svårt att se hur den politiska målsättningen om miljönytta kommer att uppnås. De produkter som denna skatt omfattar produceras för en global marknad.
- Andra skatteintäkter kommer att minska och nettoeffekten av skattehöjningen kommer att bli blygsam. Nettot för offentlig sektor beräknas till blott 130 mkr.
- Skatten är felkonstruerad - den baseras på respektive ämnes kemisk-tekniska egenskaper och inte på ämnets inneboende miljö- och hälsoegenskaper.
- Offentlig sektor kommer att få ökade kostnader till följd av denna skattehöjning.
- Kemikalieskatten – samt denna höjning – är en rent fiskal skatt, om än klädd med miljöargument.

Om regeringen menade allvar med att det är miljö- och hälsoskäl som ligger bakom detta förslag anser ElektronikBranschen att regeringen i stället borde anstränga sig att via redan existerande och fungerande regelsystem inom EU, främst RoHS och REACH, begränsa och öka takten på substitutionen från de ämnen som man anser vara miljömässigt negativa. Med den köpkraft Europas samlade konsumenter utgör, får sådan reglering den effekt detta förslag inte kommer att få.

HUI Researchs rapporter

Rapport 2019

Efter att förslaget om höjning av kemikalieskatten presenterats har HUI Research genomfört en analys av förslaget och skrivit en ny rapport (denna biläggs detta remissvar).

Sammanfattningsvis framkommer följande:

*När kemikalieskatten föreslogs prognostiserades den inbringa 2 400 miljoner kronor årligen till statskassan. Under 2018 genererade skatten runt 1 400 miljoner. Med hänsyn tagen till skattens följd effekter, såsom uteblivna momsintäkter på grund av försäljningsbortfall och minskad bolagsskatt på grund av lägre vinster, **beräknar HUI nettotillskottet till drygt 200 miljoner kronor.***

*Skatten beräknas med nuvarande nivå minska omsättningen i elektronikbranschen med 4 430 miljoner kronor relativt vad som annars vore fallet samt **minska antalet arbetstillfällen med mellan 600 och 1 500.***

*Om den föreslagna höjningen av skattehöjning blir av prognostiserar HUI att åtgärden sänker branschens omsättning med ytterligare cirka 1 600 miljoner kronor, samtidigt som **höjningen endast kommer att inbringa 60 miljoner extra till staten i nettotermer.** Utöver detta prognostiseras **ytterligare mellan 200 och 500 personer bli av med jobbet.***

Rapport 2018

HUI Research genomförde 2018 en utvärdering av kemikalieskatten (denna biläggs detta remissvar). Denna utvärdering visar sammanfattningsvis följande:

Vidare kan konstateras att det prognostiserade försäljningsbortfallet i SOU 2015:30 innebär en underskattning. Enligt HUI Researchs beräkningar leder skatten till, förutom högre priser i Sverige relativt utomlands och lägre marginaler för svenska företag, mellan 600 och 1 400 färre arbetstillfällen i branschen. Förflyttningen mot privatimport och utlandshandel med elektronikvaror har påbörjats och ser även den ut att ha underskattats av regeringens utredare. Även när hänsyn tas till de miljöeffekter och potentiella hälsobesparingar som utgjorde grunden för skattens införande kan det konstateras att konstruktionen leder till en samhällsekonomisk förlust.

Frivillig substitution

Våra medlemmar, såväl som branschen i stort, arbetar sedan länge med frivillig substitution till bättre ämnen och substanser. Ingen seriös aktör i branschen vill ha ämnen i produkterna som skulle utgöra risk för människors hälsa eller för miljön. Arbetet för att utveckla produkter och produktion pågår kontinuerligt.

Syftet med kemikalieskatten

Det är svårt att se hur den politiska målsättningen om miljönytta kommer att uppnås. De produkter som denna skatt omfattar produceras för en global marknad. I Skatteverkets remissvar på utredningen står att läsa *”En skatt på den svenska marknaden har ingen nämnvärd styrande effekt på hur produkterna konstrueras. Skatteverket anser att regleringar på EU-nivå är ett bättre styrmedel för att styra bort farliga kemiska ämnen.”* ElektronikBranschen instämmer helt och fullt med denna synpunkt.

Kemikalieskatten är felkonstruerad

Kemikalieskatten är felkonstruerad. Snarare är risken stor att den är kontraproduktiv och riskerar att leda till falsk substitution. Kemikalieskatten baseras på respektive ämnes kemisk-tekniska egenskaper och inte på ämnets inneboende miljö- och hälsoegenskaper. Detta särskiljer skattens utformning från alla andra instrument som syftar till att begränsa och/eller förbjuda användningen av farliga ämnen.

Anledningen till att flamskyddsmedel överhuvudtaget finns i produkterna är av säkerhetsskäl. Reglerna för produktsäkerhet kräver detta. Annars får de överhuvudtaget inte säljas. Flamskyddsmedel motverkar helt enkelt att produkter börjar brinna.

Konsekvenser för svensk handel

Den svenska elektronikhandeln är en hårt konkurrensutsatt marknad med stor prispress. Kemikalieskatten plus höga administrativa kostnaderna utgör en direkt försvagad konkurrens mot utländsk handel som till Sverige säljer exakt samma produkter. Skatten bygger på en teoretisk modell, utan större trovärdighet, som gjort antagandet att den föranleder en överflyttning till obeskattad internationell e-handel med 0,4 procentenheter. Detta anser vi vara en extrem underskattning.

Enligt DIBS rapport *Svensk e-handel* omsatte e-handeln nära 268 miljarder kronor 2018, varav 108 miljarder kr utgjorde försäljning av varor. Enligt Postnords *E-barometer* omsatte e-handeln av varor 77 miljarder under 2018 och förväntas öka till 88 miljarder under 2019. E-handelns andel av tillväxten i svensk handel var 113 procent! E-handeln av hemelektronik var 15,6 miljarder kronor och stod för 32 procent. Hela 43 procent av köpen av hemelektronik under 2018 gjordes via e-handel.

Postnord skriver i E-barometern: *Den gränslösa e-handeln har öppnat för en bredare konsumtion i Sverige. Även om merparten av köpen sker i Sverige, e-handlas en försvarlig mängd varor från utlandet...De mest populära produktkategorierna att handla från utlandet är kläder och hemelektronik.*

Förslaget är en mycket kraftig hävstång för att flytta konsumenterna från den fysiska butiken till utländsk e-handel. När den central varifrån produkterna skickas kommer att flytta utomlands, blir de nya arbetstillfällena förlagda där.

HUI Researchs analys är att 800-2000 arbetstillfällen försvinner i Sverige. Dessutom blir antalet personer som berörs ännu större eftersom många ungdomar jobbar deltid.

Skatteverket skriver i sitt remissvar på utredningen: *"Därtill kommer förslagen innebära att säljare i Sverige missgynnas gentemot utländska säljare vilket medför bristande legitimitet."* ElektronikBranschen instämmer helt och fullt med denna synpunkt.

Synpunkter på PM i detalj

5.2

En väl avvägd ökning av skattesatsen bedöms kunna ge skatten en ökad styreffekt för att ytterligare driva utvecklingen mot en giftfri hemmiljö. Eftersom det sedan tidigare finns en möjlighet att göra avdrag på skatten med 50 eller 90 procent om varan inte innehåller vissa hälsofarliga kemikalier, blir en ökning betydligt mer märkbar för de mest hälsofarliga varorna.

Inga studier har visat några hälsorisker för användarna av hemelektronik pga de beskattade ämnena. Om vetenskapen dock kommer fram till att vissa ämnen och substanser är farliga ska de förbjudas. Såväl RoHS som REACH är fungerande regelkomplex som kontinuerligt förändras för att ta hänsyn till ny kunskap om farliga och oönskade kemikalier.

5.2

Det bör i sammanhanget uppmärksammas att det inte är ett generellt undantag för e-handel utan rör den specifika situationen då en skattepliktig vara säljs direkt från en utländsk säljare till en konsument i Sverige och varan levereras från ett område utanför Sveriges territorium.

”Den specifika situationen” Finansdepartementet skriver om är alltså vad 40 procent av svenskarna redan gör (48 procent av männen) enligt DIBS.

5.2

Vid skattens införande gjordes bedömningen att skatten skulle medföra en ökning av den utländska e-handeln med 0,4 procentenheter. En höjning av skattesatsen skulle emellertid kunna medföra en ytterligare ökning av handeln från utlandet, vilket bör beaktas vid bedömningen av hur mycket skattesatsen bör ökas.

Att påstå att en höjning av kemikalieskatten, med fortsatt undantag för utländsk e-handel, bara skulle leda till en ökning av den utländska e-handeln med 0,4 procentenheter – när redan 40 procent av svenskarna e-handlar från utlandet – kan inte anses seriöst.

5.2

När det gäller utländska säljare är det dock angeläget att skatt även tas ut vid dessa försäljningar. Det bör därför framöver övervägas om och i vilken utsträckning detta är möjligt.

Detta förslag i promemorian stöder vi fullt ut. Vi hoppas dock att ”framöver” betyder så snart som möjligt.

5.3.3

Förslaget gjorde det möjligt att yrka på skatteavdrag baserat på uppgifter från tillverkaren och med hjälp av den lista med information över hur de vanligast förekommande flamskyddsmedlen tillsatts, som lades till som bilaga till lagen. Behovet av stickprov för att kontrollera kemikalieinnehållet och om ämnet är additivt eller reaktivt tillsatt bedömdes därför bli begränsat.

De administrativa kostnaderna för företagen har blivit avsevärda. Eftersom Sverige är det enda land i världen som efterfrågar uppgifter om flamskyddsmedel är additivt eller reaktivt tillsatta, har administrationen för att få fram dessa uppgifter varit stor. Lägg därtill att det inte finns några standardiserade testmetoder vilket lett till än större kostnader.

5.3.3

*Om denna e-handel ökar finns risk att svenska tillverkare av viss elektronik och företag som importerar/för in vissa elektronikvaror som är skattskyldiga i Sverige missgynnas. På längre sikt bedöms dock försäljningen av viss **elektronik med lägre andel flamskyddsmedel** och övriga farliga ämnen som denna typ av elektronik kan innehålla, att öka och snedvridningen minska.*

Hur menar Finansdepartementet här? Ska tillverkarna ta bort flamskyddsmedel i hemelektronik? Är det elektronik med **lägre andel** flamskyddsmedel som ska minska den snedvridning på marknaden som denna skatt skapat?

Summering

ElektronikBranschen anser att spridning av miljö-och hälsofarliga ämnen ska förbjudas. Inga studier har dock visat några hälsorisker för användarna av hemelektronik pga de beskattade ämnena. Om vetenskapen dock kommer fram till att vissa ämnen och substanser är farliga och utgör en reell risk ska de förbjudas, inte finnas kvar men beskattas.

Att som nu föreslås höja kemikalieskatten kommer bara att stärka de redan negativa konsekvenserna av skatten. Den utgör en hävstång för utländsk e-handel, svenska arbetstillfällen kommer att försvinna och nettoeffekten för statsfinanserna kommer fortsatt att vara låg. Lägg därtill att det är svårt att se hur den politiska målsättningen om miljönytta ska uppnås. De produkter som denna skatt omfattar produceras för en global marknad. Skillnaden blir bara att produkterna i större utsträckning kommer att köpas från utlandet.

ElektronikBranschen är en branschorganisation som samlar den svenska branschen för hemelektronik. Medlemmar är leverantörer och återförsäljare.

ElektronikBranschen

Klas Elm

VD